

דעת זקנים

נוחה הימנו

שמיטה לחומרא!!!

מורנו הרב שליט"א

הלל מבית שמאי. וכל הטהרות והטמאות שהיו אלו מטהרים ואלו מטמאין, לא נמנעו עושין טהרות אלו על גבי אלו והיו סומכין אחד על השני ומעולם לא עלתה בדעתם לפסול דעת חבריהם. ומזה נלמד שהדרך הטובה היא לכבד את זולתו ולא לפוסלו, וכבר דרשו חז"ל (חגיגה ג:), על הפסוק (בקהלת פ"ב פ"א), "דְּכַרְי חֲכָמִים פְּדָרְבְּנוֹת וְכַמְשֻׁמְרוֹת נְטוּעִים בְּעֵלֵי אֲסָפוֹת נִתְּנוּ מִרְעָה אֶחָד" בעלי אספות אלו תלמידי חכמים שיושבין אספות אסופות ועוסקין בתורה, הללו מטמאין והללו מטהרין, הללו אוסרין והללו מתירין, הללו פוסלין והללו מכשירין. ואף על פי כן כולם נתנו מרועה אחד, אל אחד נתנו, פרנס אחד אמרן, מפי אדון כל המעשים ברוך הוא, דכתיב (שמות כ') וידבר אלהים את כל הדברים האלה. אף אתה עשה אזניך כאפרכסת, וקנה לך לב מבין לשמוע את דברי מטמאים ואת דברי מטהרים, את דברי אוסרין ואת דברי מתירין, את דברי פוסלין ואת דברי מכשירין. ומכאן תוכחת מגולה לכל אותם בעלי נגע, שפוסלים את זולתם בכשרויות, ולא רק שאומרים אסור לאכול מאותה כשרות, אלא אף הכלים צריכים הגעלה, אתמהה!!! וכל זה מחמת שחושבים הם שרק הם טובים, ורק החומרות שלהם נכונות, וכל מי שלא נוהג כמותם הוא פסול, וזה דבר שלא מצינו בשום מקום, והרוצה להיות חסיד ולהחמיר עדיף יותר שיחמיר במה שמוציא מפיו מאשר ממה שמכניס לפיו, כי ברוב המקרים הצעקה על הכשרות, אינה אלא חומרא בעלמא, אבל הצעקה על זולתו היא דאורייתא ממש, וכיון דאתינא להכי אמינא ולא מסתפינא שכל אותם "חסידים" למיניהם, ולא משנה מאיזה חוג ועדה הם, במקום להחמיר באבקת חלב נכרי וכיוצא בזה שמדינא מותר, נראה אותם מחמירים בפאה הנכרית שמדינא היא אסורה, ואף אם יאמרו שיש מתירים, מכל מקום למה לא יחמירו? הרי בכשרות הם מחמירים בכל דבר שרק אפשר. ושלא נדבר על הבגדים הצמודים הקצרים והצרים, שגורמים רק צרות לעם, למה בזה לא יחמירו? הרי זה דאורייתא ממש, ומי התיר להם. ועל זה נאמר עולם הפוך ראית! ואף לענין שמיטה: מי שרוצה להדר ולשמור שמיטה לחומרא נמצא שההידור הטוב ביותר הוא לא לפסול אף אחד לא לדבר על אף אחד ולא לזלזל באף אחד. שבת שלום!

בגמרא (עירובין ו' עמוד ב') מבואר, שבמקום שנחלקו בית הלל ובית שמאי, הלכה כבית הלל. ומי שרוצה לעשות כבית שמאי אינו רשאי, כי דבריהם דחויים מהלכה, אבל כאשר נחלקו חכמים אחרים בדבר מסויים, שתי הדעות קיימות, ורשאי כל אחד לעשות כאחד מהדעות. וכמו שאמרו (בברכות לו:), רבי עקיבא במקום רבי אליעזר אפשר לעשות כר' עקיבא, אבל בית שמאי במקום בית הלל אינה משנה. וכל שכן כאשר המחלוקת היא בדברי הפוסקים ראשונים ואחרונים, אפשר לעשות כדברי הפוסק הזה ואפשר לעשות כהפוסק הזה, ובלבד שיהיה על פי כללי ההלכה. והמעין בים התלמוד, יראה כמה פעמים נחלקו התנאים והאמוראים, ובמקום אחד נהגו כך ובמקום אחר נהגו אחרת, הרי לך ששתי הדעות קיימות. ומזה נלמד שאין לאחד לפסול דעת חברו, ובאמת שמעולם לא מצינו בדברי חז"ל שפסלו דעת חבריהם, ואדרבה הקפידו שכל קהילה תנהג לפי רבותיה, ואפי' בני קהילה אחרת שהגיעו לקהילה מסויימת, צריכים לנהוג במקרים מסויימים כמנהג המקום, וכמבואר במסכת פסחים (נ' ע"א) ע"ש. ומצינו (בשבת מו.) שרבי אבהו, כשהיה מגיע למקומו של רבי יהושע בן לוי היה מטלטל נר בשבת כדעת ר' יהושע בן לוי, וכשהיה מגיע למקומו של רבי יוחנן לא היה מטלטל נר בשבת משום כבודו של רבי יוחנן. ובשבת (קל.) אמרו, שבמקומו של רבי אליעזר היו כורתין עצים לעשות פחמין, לעשות ברזל בשבת, שאף שלהלכה נפסק שזה אסור, מכל מקום לדעת ר' אליעזר זה מותר, ובמקומו היו צריכים לעשות כמוהו. וכן במקומו של רבי יוסי הגלילי היו אוכלין בשר עוף בחלב כדעתו אף שלהלכה נפסק שזה אסור. ואמרו שם בגמרא אמר רבי יצחק: עיר אחת היתה בארץ ישראל שהיו עושין כרבי אליעזר, והיו מתים בזמן. ולא עוד אלא שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזרה על ישראל על המילה, ועל אותה העיר לא גזרה. הרי לך שמי שעושה כדעת רבו יש לו מצוה וזהו כבוד התורה, וכך היא דעת התורה. עוד יש ללמוד ממה שאמרו חז"ל (יבמות ג:), גבי בית הלל ובית שמאי שאף על פי שאלו אוסרים ואלו מתירין, אלו פוסלין ואלו מכשירין, לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל, ולא בית

מסיבות טכניות העלון יוצא השבוע, מקוצר - משבוע הבא בעזרת ה' נחזור לעלון הרגיל!

הדלקת נרות	צאת השבת	רבינו תם
16:32	17:29	18:04

המרכז: רח' החיים 5, תל גיבורים חולון | מוקד: 05-50-111-50 | פקס: 03-50-111-25 | ת.ד. 180 חולון | Email: info@haravrabi.co.il | www.haravrabi.co.il | לתגובות והערות וכן לקבלת העלון מדי שבוע לבית הכנסת | ו/או במייל, ניתן לפנות לכתובות הנ"ל

רוצה להפיץ את העלון באזור מגוריך? חייג עכשיו: 03-50-111-50 או שלח הודעה: info@haravrabi.co.il

להקדשת ימי לימוד, סעודה לאברכים ולזכות בהחזקת לומדי התורה:

03-50-111-50

הסבלנות המנצחת

הרב אליהו רבי

שיאמר שהוא העשיר אותך? שיאמר! מה קרה? בשביל מישהו שיאמר משהו אתה הולך לגנוז את כל תוכניות קירוב הרחוקים והחסד הבינלאומי שלך? האם מלך סדום שווה את זה? שיאמר... אתה אברהם אבינו לוקח ללב מלים של איזה מלך של איזו סדום?...

מה התשובה? אומר אברהם אבינו: אני לא אדם פרטי, אני לא עוד מישהו שקיבל משהו. אני נציגו של בורא עולם, וכל העולם ממתין לראות איך הקדוש ברוך הוא הופך אותי מאלמוני ל'אדם הגדול בענקים'. אני הולך להיות עשיר גדול כל כך, עד שאצטרך לייצר עוד הרבה רעיונות לפרויקטים אותם אממן מההון העצום אותו יעניק לי ה' יתברך. אם אקח ממלך סדום את הגרושים יחסית שהוא מציע לי, ובכך העת הוא יתרברב על כך שהוא העשיר אותי, יפגע בכבוד שמיים. יהיו כמה אנשים שיאמרו שמלך סדום הוא זה שהעשיר את אברהם, וכבודו של ה' יתברך יהיה קצת פחות ממה שיכול להיות בלי זה. הסיכוי הזה, לא שווה את ההון הרב שמנסים

'לדחוף' לי...

מורי ורבותי!

כל אדם יכול לעמוד ועומד במהלך חייו במצב זהה לאברהם אבינו. זה יכול להיות אברך, שבני משפחתו המתנגדת לאורח חייו הסגפני ממטירה עליו מזומנים רק בכדי לומר לאחר מכן שמרוב רחמנות על הילדים המסכנים אם מזילים זהב מכיסם. זה יכול להיות מגיד שיעור שמקבל מגבאי פוחח את השכר על סדרת השיעורים אותם הוא מוסר כעני בפתח. זה יכול להיות מוסד תורני, שנאלץ/ רוצה לקבל תרומות הגונות מנדיבים שמעוניינים להכתיב לכבוד הרב את סדר היום, ולהחליט בשבילו מה טוב ומה לא טוב לעשות בקהילת הקודש.

מלמד אותנו אברהם אבינו שלא לראות את הרווחים העכשוויים ולהתעלם מרווחי הנצח. הקדוש ברוך הוא איתך בדרך הנכונה אותה אתה בוחר, הוא לא יטוש אותך, והוא יעניק לך עולם ומלואו ללא רגשות אשמה, ללא בזיונות, וללא סיכוי למישהו שיאמר בעתיד שהוא זה שהעשיר אותך. תספוג קצת את התקופה הקשה, תעבור בשלום את 'הימים הלא נחמדים כל כך' הללו, ותזכה לראות את ישועת ה' כהרף עין, ישועה של לחמו של הכל יכול בלבד.

"מן המיצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה", אם מן המיצר אתה זועק 'רק' לרבונו של עולם, ואתה לא מחפש שליחים דלוחים כתחליף, תזכה שיענה לך ה' יתברך מתוך מרחב של אושר עושר וכל טוב לעבודתו יתברך.

כחה של הסבלנות, כחה של ההמתנה, הוא כח יהודי. היא הכח של הסבל הזמני מול חיי האושר האמיתיים. לא רק בעולם הבא, אלא גם ולא פחות בעולם הזה.

יזכה ה' יתברך כל אחד מאיתנו ללמוד להתמודד עם המצבים המורכבים אליהם אנחנו נקלעים, בשובה ונחת, בסבלנות מנצחת, ויחד נראה את האור מפציע על חיינו, על בתנו ועל קהילתנו, אמן.

בפרשתנו פרשת לך לך (בראשית פרק יד) מסופר המעשה הבא: (א) ויהי בימי אמרפל מלך-שנער אריוף מלך אלסר כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים: (ב) עשו מלחמה את-ברע מלך סדם ואת-ברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאכר מלך צבויים ומלך בלע היא-צער:

מלחמה ככל מלחמות הגוים, מלחמה על כסף מלחמה על כבוד. ובניגוד לציפיות ולכל אסטרטגיה

מלחמתית, מנצחים המועטים ארבעת המלכים את המרובים החמישה. ומה קורה אז?

(יא) ויקחו את-כל-רכש סדם ועמרה ואת-כל-אנכלם וילכו: (יב) ויקחו את-לוט ואת-רכשו בן-אחי אברם וילכו והוא ישב בסדם:

הם מצליחים לקחת בשבי את כל האדם והרכוש השייכים למלכים המנוצחים, ובין היתר הם לוקחים גם את אחיינו של אברהם אבינו, הלא הוא לוט המוכר לנו כבר משלהי הפרשה הקודמת.

(יד) וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את-חניכיו ילידי ביתו שמהן עשר ושלוש מאות וירדף עד-דן: (טו) ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם וירדפם עד-חוכה אשר משמאל לדמשק: (טז) וישב את כל-הרכש וגם את-לוט אחיו ורכשו השיב וגם את-הנשים ואת-העם:

אברם (כך נקרא שמו לבינתיים) מגיע עם צוות קטן ורענן, ומצליח להכות שוק על ירך את ארבעת המלכים המהוללים שנצחו בניגוד לכל היגיון, ולהשיב את כל האדם והרכוש חזרה לחוף מבטחים.

והסיפור לא נגמר:

(כא) ויאמר מלך-סדם אל-אברם תן-לי הנפש והרכש קח-לך: (כב) ויאמר אברם אל-מלך סדם הרמתי ידי אליה א-ל עליון קנה שמים וארץ: (כג) אם-מחוט ועד שרוף-נעל ואם-אקח מכל-אשר-לך ולא תאמר אני העשרתי את-אברם:

מלך סדום מציע לאברהם אבינו את כל הרכוש בתמורה להשבת האדם, ואברהם אבינו מתנגד לכך. ולמה הוא מתנגד? לא בגלל שהוא חושב שזה לא מגיע לו, לא בגלל שהוא לא רואה צורך באותו רכוש, אלא אך ורק בגלל סיבה אחת "ולא תאמר אני העשרתי את-אברם".

מה מפריע לך אברהם אבינו? מה רע לך בלקבל רכוש רב כל כך? הרי אתה יודע מה לעשות עם כל כך הרבה כסף. יש לך תוכניות לאירוח של כל העולם, ותוך כדי כך הכנסתו תחת כנפי השכינה. אתה איש החסד, וכאיש חסד בודאי לא חסרות לך תוכניות נפלאות כל כך ורעיונות מקוריים כל כך. למה שלא תיקח את כל ההון הזה ותשתמש בו לדברים טובים.

מה? מפריע לך מה יאמר מלך סדום לאחר מכן? מפריע לך

שיעוריו הקבועים של הרב אליהו רבי שליט"א

יום שלישי בשעה: 16:30 בבית המדרש - לאברכים

יום חמישי בשעה: 21:00 בקומה ג'

ברוכים הבאים בשם ה'